

ועזרה המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לדעהו
או רמז מילולי יענש בחומרה

דיני חברות 99-205-01

ד"ר עדי אייל

תש"ע - מבחן מועד א'

הוראות: המבחן בספרים פתוחים – מותר להכניס כל חומר עזר.

משך המבחן: שעתיים וחצי.

להלן סיפור מעשה, בו עלות מגוון בעיות מתחום דיני החברות. אם אתם מזהים בעיה וחסר לכם מידע רלוונטי כדי לדעת את פתרונה, התייחסו לכך והשלימו את החסר. לדוגמא: אם קרה X, אז המצב המשפטי הוא ..., ואם קרה Y, אז המצב הוא...

התמקדו וקצרו בתשובותיכם, והזכירו סעיפי חוק, שמות מלומדים, ופסקי דין בכל מקום שהדבר רלוונטי. דגש יינתן על איכות והבנה, ויכולת לרדת לשורש העניין במהירות ובקצרה.

רמי, שמעון, ודליה הם שלושה חברים שהקימו יחדיו עסק לשיווק נופש פעיל בהרי הגליל. לצורך העניין החליטו להקים חברה ששמה "נופש פעיל בע"מ" (להלן – "החברה"). מכיוון שרמי הוא המומחה בתחום ומקדיש את עיקר זמנו לעבודה על הפרויקט המשותף, הוחלט שהמניות יתחלקו כך: רמי – 50%, שמעון – 25%, דליה – 25%. בתאריך 1.1.2010 נרשמה החברה, ושלושתם מונו כדירקטורים בה, כאשר רמי מכהן גם כמנכ"ל החברה, שמעון כמנהל השיווק, ודליה כמנהלת הכספים. בתקנון החברה נרשם שהון החברה יעמוד על 1 מיליון מניות, 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. לרמי הונפקו 2 מניות, לשמעון מניה אחת, ולדליה מניה אחת. בנוסף, בתאריך 2.1.2010 העביר שמעון לחברה הלוואה בסך 500 אלף ש"ח, כנגד שיעבוד כלל נכסיה הקיימים והעתידים. החברה השתמשה בכסף שהופקד בחשבונה על-מנת לרכוש שטח בגליל ולהקים עליו מתקני נופש פעיל שונים. חוץ משלושת החברים עובדים בחברה 10 עובדים בתפעול אתר הנופש, ועוד ארבעה עובדי שיווק העוסקים באיתור לקוחות וסגירת עסקאות.

בתאריך 1.4.2010 חתם שמעון, בשם החברה, על חוזה עם יוסף ישראלי, שביקש לארגן לעובדי נופש פעיל באתר החברה במספר מועדים במהלך השנה הקרובה. יוסף העביר לחברה באופן מיידי תשלום בסך 100.000 ש"ח, וביקש לוודא שתהיה נגישות גם לעובדים בכיסאות גלגלים. רמי שכר את שירותי חברת "חיפוי בע"מ" על-מנת לבצע חיפוי חלק משטח אתר החברה באספלט, וזו ביצעה את העבודה תוך הזרמת כמות גדולה של שפכים רעילים שהתפזרו באתר ובסביבתו. לשכנים הכועסים ששמו לב לזיהום המתבצע אמר נציג "חיפוי בע"מ", "אל תדאגו, הכל יטופל ולא תהיה בעיה". כמובן, שהכול טופל, והבעיה נותרה בעינה. התוצאה הייתה שהישובים השכנים לאתר הנופש סבלו מזיהום סביבתי, ועובדי "נופש פעיל בע"מ" ששהו באתר הנופש ניווקו מהרעלה וסבלו מקשיי נשימה. יוסף ישראלי, ששמע על הבעיה, מיהר לבקש מרמי את החזר התשלומים שהעביר, או לחילופין, הגנה אחרת שתוודא שהנופשים שהזמין אכן יתבצעו, ללא קשר לתביעות נזיקין שאולי יוגשו ויפגמו בתפקוד החברה.

רמי הבטיח לטפל בבעיה והציע ליוסף לרשום שיעבוד ספציפי על נכס המקרקעין של החברה, השטח בו שוכן אתר הנופש, כך שבמקרה של הסתבכות משפטית, יקדם יוסף לכל תובע נזיקי. יוסף הסכים, ובתאריך 1.6.2010 נרשם שיעבוד כאמור בפנקס השעבודים של החברה ובמרשמי רשם החברות.

בתאריך 2.6.2010 החליטו רמי ודליה, בניגוד לדעתו של שמעון, שעל-מנת להגדיל את נפח העבודה של החברה עליהם לדאוג להנפקתה בבורסה לניירות-ערך, וכך לגייס הון מספיק כדי לרכוש שטחים נוספים לתפעול מקביל של מספר אתרי נופש. על-מנת להימנע מדילול החזקותיהם בחברה, הנפיקו קודם לעצמם 600 אלף מניות, 300 אלף לרמי, 150 אלף לדליה, ו-150 אלף לשמעון. רק לאחר מכן עשו את הפעולות הנדרשות להנפקה לציבור דרך הבורסה לניירות ערך, ובהנפקה לציבור גייסו עוד 800 אלף ₪. כדי לשמור את השליטה אצלם, המניות שהונפקו דרך הבורסה היו מניות "רגילות" המקנות לבעליהן זכות הצבעה יחידה באסיפה הכללית של החברה, בעוד שהמניות שהונפקו לשלושת המייסדים היו מניות "זהב" המקנות לבעליהן 10 קולות באסיפה הכללית לכל מניה.

לאחר הצלחת ההנפקה בבורסה, החליטו מנהלי החברה (רמי, שמעון, ודליה) לגייס הון גם בדרך הלוואה, ופנו ל"בנק העובדים בע"מ" (להלן – הבנק) לצורך כך. הבנק הסכים למתן הלוואה, בתנאי שיירשם לזכותו שיעבוד צף הכולל תניה המגבילה את זכותה של החברה לשתדל כל נכס מנכסיה הקיימים או העתידיים, זולת אם תתקבל הסכמת הבנק מראש. החברה הסכימה, ושיעבוד כאמור נרשם לטובת הבנק בתאריך 1.7.2010 לפי כל כללי הטקס ודרישות החוק.

בתאריך 15.7.2010 קיבלה דליה פנייה מרוחמה לוי, שגרה בסמיכות לאתר הנופש. רוחמה ביקשה לפנות לכלל בעלי מניותיה ונושייה של החברה כדי לדון בזיהום הסביבתי ובאופן הטיפול בו. משלא נענתה, רכשה רוחמה מניה של החברה בבורסה ופנתה שוב, בבקשה לזמן את האסיפה הכללית של החברה, או לפחות להעביר לה את שמות בעלי המניות והנושים על-מנת שתפנה אליהם בעצמה. דליה התעלמה, ורוחמה פנתה בתביעת נזיקין כנגד החברה, ובנוסף, הגישה בקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד מנהלי החברה. כתוצאה מכך, התפרסמה ברבים ההרעלה והזיהום הסביבתי באתר החברה. נופשים שהוזמנו – בוטלו, ספקים שטרם קיבלו תשלום הפסיקו לספק סחורה והגישו תביעות לתשלום היתרה המגיעה להם, והחברה נקלעה לסחרור כלכלי שהוביל לפירוקה על-ידי בית המשפט.

1. דונו בכל הבעיות מתחום דיני החברות העולות מהדברים המתוארים מעלה

2. הניחו שבמקום להקים חברה בע"מ, היו שלושת היזמים שלנו שוקלים להקים שותפות מלכתחילה. במה היה הסיפור לעיל שונה? מה ניתן ללמוד מכך על הטיעון לגבי משמעותו החברתית של התאגיד, השפעתו על האופן בו החברה בה אנו חיים מתנהלת?